

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Слухайте, я в курсі, що ви сюди прийшли по епічну історію — про інтриги й таємниці, пригоди й смертельні небезпеки, і про саму смерть. Але щоб дістатися до тієї частини (якщо не хочете відразу перегорнути на тринадцятий розділ — хто я така, щоб вам наказувати), вам доведеться змиритися з тим фактом, що я, Ейпріл Мей, — не тільки одна з найважливіших подій в історії людства, а ще й двадцяти-з-чимось-річна дівчина, що народилася помилкою. Я маю над вами дивовижну владу: історія — моя, тож я й розповідатиму її, як заманеться. А це значить, що ви близько познайомитеся не тільки з історією, але й зі мною, тож будьте готові до певної кількості драми. Я спробую підійти до цієї розповіді по-чесному, але й визнаю за собою схильність показувати себе у кращому світлі. Якщо вона й справить на вас бодай якесь враження, то, сподіваюся, ви врешті не пристанете на той чи інший бік, а просто зрозумієте, що я — звичайна людина (чи принаймні нею була).

Я дуже сильно почувалася звичайною людиною, тягнути свій втомлений зад Двадцять третьою вулицею за чверть третя ночі після шістнадцятигодинного робочого дня у стартапі, який (завдяки надзвичайно паскудному контракту) залишиться неназваним. Навчання в художній академії може здаватися жахливим фінансовим рішенням — це насправді так, але тільки якщо тобі доводиться взяти гору кредитів, щоб оплатити свою не хухри-мухри яку освіту. Я, звісно, саме це й зробила. Мої батьки були успішними, мали фірму з постачання обладнання для маленьких та середніх молокоферм. Типу, оці штучки, що під'єднуються до корів, щоб дістати молоко — вони займалися їх продажем та доставкою. Це був хороший бізнес — достатньо хороший, аби я не набрала багато кредитів, якби вступила в університет у рідному штаті. Але я вчинила не так. Я напозичала грошей. Багато. Тож, поперестрибувавши якийсь час зі спеціальності на спеціальність (реклама, образотворче мистецтво, фотографія, ілюстрація) і отримавши, врешті-решт, буденний та принаймні корисний диплом бакалавра з дизайну, я пішла на першу ж роботу, здатну утримати мене в Нью-Йорку — подалі від дитячої спальні батьківського дому в Північній Каліфорнії.

І це була робота у приреченому стартапі, фінансованому нескінченною чергою багатіїв, чия обмежена фантазія була спроможна лише на найтупішу мрію з усіх мрій, доступних людям із грошима, — заробити цих грошей іще більше. Звісно, робота у стартапі значить, що ти — «частина сім'ї», тож коли щось іде не так, чи дедлайни пролітають зі свистом, чи в інвестора трапляється істерика, чи просто — *тому що*, ти не виходиш

з роботи до третьої години ночі. Що, чесно кажучи, я ненавиділа. Я ненавиділа це, бо додаток для тайм-менеджменту, над яким працювала компанія, був дурнуватим і насправді нікому не допомагав, я ненавиділа це, бо команду змушували ставитися до роботи, як до цілого свого життя. А отже, у мене не залишалось часу для роботи над власними проектами.

АЛЕ!

Я справді використовувала свою освіту, займаючись справжнім графічним дизайном, і отримувала достатньо, аби знімати житло, менш як через рік після випуску з університету. Мої умови праці були дуже далекими від норм трудового законодавства і я платила половину свого доходу, щоб спати у вітальні квартири з однією спальнею — але якось зводила кінці з кінцями.

Я щойно прибрехала. Мое ліжко було у вітальні, але спала я зазвичай у спальні — кімнаті Майї. Ми не жили разом, а були сусідками, і Ейпріл-з-минулого хотіла би, щоб я на цьому наголосила. У чому різниця між цими поняттями? Ну, переважно у тому, що ми не зустрічалися, коли стали жити разом. Спати з сусідкою досить зручно, але також трохи дивно, коли ви разом прожили більшу частину студентських років. А після того зійшлися і вже більше року були парою.

Якщо ви вже живете разом, то як узагалі має звучати питання «Давай жити разом»? Ну, для нас із Майєю воно звучало так: «Будь ласка, давай приберемо з вітальні той старий матрац, щоб можна було дивитися Нетфлікс на дивані», а моя відповідь досі звучала: «У жодному разі, ми ж просто сусідки і просто зустрічаємося». Ось чому в нас у вітальні досі було спальне місце.

Я ж попереджала, що буде драма.

Так от, повернімося до тієї доленосної січневої ночі. Гішняний додаток мав вийти в Епп Сторі до наступного тижня, а я чекала на остаточне затвердження деяких змін в інтерфейсі — яка різниця, вам усе одно, це була нудна робоча фігня. Замість того, щоб прийти раніше, я залишилася допізна — мені завжди так було зручніше. Мізки геть всохли від намагань інтерпретувати загадкові побажання від босів, які не розрізняли растрів і векторів. Я відмітилася на виході (це був коворкінг, навіть не справжній орендований офіс) і за три хвилини дійшла до станції метро.

А тоді мій проїзний не спрацював — ПРОСТО ТАК. У мене був ще один, але він залишився на робочому столі і я не була певна, скільки в мене грошей на картці, тож, схоже, простіше за все було би повернутися в офіс за три квартали. На світлофорі — зелене світло, тому я переходжу Двадцять третю, а таксист мені сигналить так, ніби я не маю права бути на переході. Ну тебе, чувак, у мене зелене. Я повертаю в бік офіса, і тут-таки бачу її. Коли підходжу, стає ясно, що це дуже... ДУЖЕ крута скульптура.

Тобто, вона ОФІГЕННА, але трохи «по-ню-йоркськи» офігенна, знаєте?

Як пояснити, що я відчула? Мабуть... ну... у Нью-Йорку люди десятки років витрачають на те, щоб створити щось надзвичайне, щось, що відображає сутність образу так ідеально, що світ раптово робиться у десяток разів чіткішим. Щось прекрасне і потужне — хтось присвятив цьому величезний шматок свого життя. Місцеві новини випускають про це сюжет і всі кажуть: «Клас!», а на завтра нас уже змусила забути про це чергова НУ ПРОСТО ІДЕАЛЬНА,

НЕРЕАЛЬНА ШТУКА. Ці речі не стають від того менш прекрасними чи унікальними... Просто купа людей водночас робить купу вражаючих речей, тож урешті-решт трохи байдужієш.

Ось саме так я і почувалася, коли його побачила — триметрового трансформера у самурайському обладунку: велетенська грудина колесом здіймається до неба за добрячих метр-півтора над моєю головою. Він просто стоїть посеред тротуару, повний енергії та сили. Здається, наче він може в будь-яку мить повернутися і втупити свій пустий королівський погляд у мене. Та натомість він просто стояв — мовчазний і майже зверхній, ніби світ не заслуговував на його увагу. Під світлом вуличного ліхтаря обладунок виглядав, наче латки матового чорного, як ніч, і дзеркально-срібного металу. Це, поза сумнівом, був метал... а не якась картонна, пофарбована з балончика косплеерська штучка. Вражаюче зроблено. Я затрималася секунд на п'ять, перш як здригнулася — від холоду і від виду тієї штуки — і пішла далі.

А тоді. Я. Відчула. Себе. Найбільшою. Гівнючкою. На світі.

Тобто, я ж митчиня, що збіса важко працює на глибоко нецікавій роботі, аби платити завищену оренду, яка дасть змогу залишатися зануреною в одну з найкреативніших та найвпливовіших культур на Землі. Ось посеред тротуару — витвір мистецтва, який вимагав колосальної роботи. Інсталяція, над якою хтось працював, можливо, роками, щоб люди зупинялися, роздивлялися її й замислювалися. І ось я — зашкарубла від життя у великому місті й із висушеними годинами тягання пікселів мізками: навіть двічі не глянула на дещо настільки розкішне.

Я досить чітко пам'ятаю цей момент, тож, ма-
буть, варто про нього згадати. Я повернулася назад
до скульптури, зіп'ялась навшпиньки, і сказала:

— Думаєш, варто подзвонити Енді?

Скульптура, звісно, нічого не відповіла.

— Просто стій, якщо варто подзвонити Енді.

Отож я й подзвонила.

Але спершу — трохи про Енді!

Знаєте ці моменти, коли ваше життя перевертаєть-
ся, і ви думаєте: *Я точно, безсумнівно продовжувати-*
му любити, цінувати і підтримувати зв'язок з усіма
цими крутими людьми, з якими провела стільки ро-
ків, попри те, що наші життя прямо зараз серйозно
змінюються, а тоді — можна й видалити їх із друзів
на Фейсбуці, бо ви ніколи в житті більше того чувака
не побачите? Ну, Енді, Майя і я якимось чином (поки
що) уникли такої долі. Ми з Майєю цього досягли, про-
живаючи на спільних сорока квадратних метрах. Енді
ж, навпаки, жив на протилежному від нас кінці міста,
і ми навіть не були знайомі до третього курсу. Майя
і я на той момент вже ходили на більшість пар разом,
бо, ну, дуже одна одній подобалися. Коли давали якийсь
групове завдання, ми двоє неодмінно були в одній ко-
манді. Але професор Кеннеді ділив на групи по троє,
а це значило, що до нас причеплять яке-небудь третє
колесо. І так ми влипли в Енді (чи, може, з його точки
зору, це він влип у нас).

Я знала, хто Енді такий. У мене було розмите уяв-
лення про нього, яке можна сформулювати десь так:
«цей чувак явно значно більш самовпевнений, ніж
має на те право». Він був худим і незграбним, зі шкі-
рою відтінку паперу для принтера. Судячи з усьо-
го, стрижку він починав з прохання до перукаря:

«Зробіть так, щоб було схоже, ніби я в житті не стригся». Але він був завжди готовий вставити свої п'ять копійок — і п'ятаки ці, переважно, були або дотепними, або проникливими.

Завданням проекту було створити брендування вигаданого товару з нуля. Упаковка — опційно, але треба було мати кілька варіантів лого та гід по стилю (така невеличка книжечка, де для всіх розписано, як цей бренд презентувати та які шрифти й кольори використовувати у яких ситуаціях). Більш-менш саме собою розумілося, що ми це робитимемо для якоїсь крутяцької вигаданої компанії, яка має етичний кодекс і дотримується правил чесної торгівлі, але випускає джинси з абсолютно непридатними до використання кишнями, чи щось таке. Власне, це майже завжди була уявна броварня, бо ми були студентками. Ми платили великі гроші за виховання снобських смаків у пиві.

І я певна, що саме в цьому напрямку ми з Майєю й рухалися б, та Енді був нестримно впертим і якийсь чином переконав нас обох, що ми будуватимемо візуальну ідентичність бренду «Срака-жувака», жувальної гумки зі смаком дупи. Спершу його аргументи були дурнуватими: що ми не робитимемо пафосних крутих проектів, коли випустимось, тож можна й не сприймати це завдання так серйозно. Але остаточно він нас переконав, коли підійшов до справи ґрунтовно.

— Слухайте, дівчата, — сказав він, — дуже просто зробити так, аби щось круте виглядало круто, саме тому всі й обирають круті штуки. Але, врешті-решт, круте завжди буде нудним. А що, як ми зробимо так, щоб щось дурнувате виглядало супер-стильно?

Щось прикольне, саме собою непродавабельне? Ось де справжній виклик. Для цього треба справжнє вміння. Давайте покажемо, як уміємо ми.

Я це пам'ятаю доволі чітко, бо саме тоді я зрозуміла, що Енді — не простак.

Наприкінці проекту я вже не могла не почуватися трохи вищою за решту наших однокласників, що так серйозно ставилися до своїх джинсів шкінні та крафтових броварень. І остаточний продукт виглядав вражаюче. Енді був — я це знала, але досі не вважала чимось важливим — украй обдарованим ілюстратором, а з Майїним леттерингом та моєю роботою з кольорами на додачу, все виглядало досить-таки шикарно.

Отже, так ми з Майєю й познайомилися з Енді, і дякувати богові за це. Чесно кажучи, нам потрібне було третє колесо, щоб урівноважувати інтенсивність ранньої фази наших стосунків. Після проекту «Срака-жувака», який сподобався Кеннеді настільки, що він виставив його на сайті курсу, ми стали таким собі тріо. Ми навіть разом працювали над кількома проектами по фрилансу, і час від часу Енді приходив до нас і змушував грати в настільні ігри. А тоді ми просто проводили вечір за розмовами про політику, свої мрії та переживання. Те, що він явно був трохи в мене закоханий, ніколи нікого з нас особливо не турбувало, бо він знав, що я зайнята і, ну — не думаю, що Майя бачила в ньому загрозу. Якимось чином наша динаміка не порушилася після випуску, і ми продовжували тусити зі смішним, дивним, розумним дурком Енді Скемптом.

Якому я тепер дзвонила о третій ночі.

— Хулі, Ейпріл, третя ночі!

— Гей, думаю, ти хочеш це побачити.

— А я думаю, що це почекає до завтра.

— Ні, тут дещо дуже круте. Бери камеру і... у Джейсона є світло?

Джейсон був сусідом Енді, і вони обидва хотіли стати відомими в інтернеті. Вони влаштували прямі ефіри проходження відеоігор для для малесеньких аудиторій і записували подкаст про найкращі сцени смерті у телесеріалах, який також знімали й завантажували на Ютуб. Мені це просто виглядало як та невиліковна болячка, від якої страждає так багато забезпечених хлопців — віра у те, що, попри гори доказів протилежного, цьому світу потрібен ще один комедійний подкаст із білими чуваками. Звучить жорстко, але тоді мені так здавалося. Тепер я, звісно, вже відчула на собі, як воно — почуватися, ніби ти — ніхто, якщо тебе не дивляться. Я також з тих пір послухала «Смертьспоттінг»*, і він справді досить смішний.

— Чекай... що відбувається? Що я роблю? — запитав він.

— Ось що ти робиш: ти йдеш до Театру Гремерсі, і береш із собою стільки Джейсонового відео-лайна, скільки можеш, і ти про це не пошкодуєш, тож навіть не думай повертатися до хай там якої хентай-гри у віртуальній реальності... Це краще, чесне слово.

— Ти таке кажеш, але хіба ти грала у «Фею сакурового цвіту П'ять», Ейпріл Мей? Не грала ж?

— Я кладу слухавку... Чекаю тебе тут за п'ять хвилин. Я відключилася.

Кілька людей — Енді серед них не було — пройшли повз мене, поки я чекала. Мангеттен тепер менш наворочений, ніж був колись — це точно — але це все

* Відсилка до роману Ірвіна Велша «Трейнспоттінг» (українською видано у «КСД», 2017 р.). Саме слово «spotting» означає стеження, помічання. Тут і далі прим. пер.

ще місто, що ніколи не спить. Це також місто «Поглянь, ось поле, де я вирощую похуїзм. Скільки сягає око — врожай нескінченний». Люди окидали скульптуру поспішним поглядом і йшли далі, як мало не зробила і я. Я намагалася виглядати зайнятою. На Мангеттені безпечно, але це все одно не значить, що двадцятидвохрічна дівчина о третій ночі не нарветься на домагання.

Наступні кілька хвилин я провела наодинці з громадиною. На Мангеттені не буває по-справжньому темно, навколо було багато світла, але через глибокі тіні та розмір скульптури її було складно зрозуміти. Вона була гігантська. Важила, напевно, кілька центнерів. Я зняла рукавичку й торкнулася її — метал виявився на диво не холодним. Але також і не теплим... однак твердим. Я постукала її по стегну, але не почувала порожнього дзвону, якого очікувала. Звук був більше схожий на «гуп» і низьке гудіння після нього. Я почала думати, що це — частина авторського задуму... на меті було, аби жителі Нью-Йорка з цим об'єктом взаємодіяли... відкривали його властивості. Коли вчишся у художній академії, багато думаєш про мету та задум. Це перетворюється на автоматичний режим: БАЧИТИ МИСТЕЦТВО → КРИТИКУВАТИ МИСТЕЦТВО.

Зрештою, я зупинила критичний розбір і просто сприймала скульптуру. Вона починала мені дуже подобатися. Не просто як чийсь твір, а так, як подобається справді якісне мистецтво... просто приносить насолоду. Вона була така несхожа на все, що я до цього бачила. І така смілива у своїй «трансформерності». Тобто, я боялась би зробити що-небудь, хоч якось візуально подібне до роботів-машин... Ніхто не хоче порівнянь з чимось *мейнстримним*. Це найгірша можлива доля.

Але ця штука мала так багато інших граней. Здавалося, вона прийшла із зовсім іншого місця, ніж усі витвори мистецтва, які я бачила до того — скульптурні чи ні. Я досить далеко заглибилася у ці думки, коли Енді мене з них вирвав.

— Що, у гробаного біса... — на ньому був рюкзак і три камери на ремінцях, у руках — два штативи.

— Ага, — відповіла я.

— Це. Так. КРУТО.

— Я знаю... Жахливо, що я мало не пройшла просто повз. Я собі подумала: «Ну, ось вам іще одна збіса класна нью-йоркська хрінь», і пішла далі. Але мені спало на думку, що я про неї нічого не чула і не бачила, а якщо вже ти, знаєш, завжди полюєш на свій великий вірусний хіт, то точно захочеш ексклюзивчик. Тож я її для тебе стерегла.

— Тобто ти побачила цей величезний, прекрасний, мускулистий витвір мистецтва, і на думку тобі спав ЕНДІ Скемпт! — здавалося, його великі пальці ось-ось зариються поміж ребра.

— ЛОЛ, — сказала я саркастично. — Власне, я вирішила зробити тобі послугу — може, просто заціниш?

Трохи насупившись, він передав мені штатив.

— Ну то давай розгортатися. Треба працювати, поки Шостий канал по п'яні сюди не забрів і не вкрав у нас ексклюзив.

За п'ять хвилин камеру було налаштовано, акумуляторне джерело світла — ввімкнено, а Енді прищеплював мікрофон до свого лацкана. Він не виглядав таким роззяпою, як в універі. Припинив носити дурнуваті бейсболки і покинув свої нечупарські (чи просто небуденні) стрижки на користь короткої хвилястої зачіски, що личила до форми його обличчя. Та попри те, що він був на

20 сантиметрів за мене вищим і майже одного зі мною віку, він усе одно виглядав років на п'ять молодшим.

— Ейпріл, — сказав він.

— Га.

— Думаю, можливо, це маєш бути ти.

У відповідь я, напевно, якимось здивовано буркнула.

— Тобто, перед камерою.

— Чуваче, це ж твоя мрія, а не моя. Я ні чорта не знаю про Ютуб.

— Просто... Тобто, ну...

Згадуючи це зараз, я думаю, що можливо — хоча я його ніколи не питала — він мав на думці, що це може стати сенсацією. Не такою гігантською, як стало, але сенсацією.

— Гей, не сподівайся отримати мою прихильність в обмін на інтернет-славу. Я її навіть не хочу.

— Так, але ти ж без поняття, як користуватися камерою, — я розуміла, що він вигадує причини, але не розуміла, навіщо.

— Я не знаю, що робити за камерою, але ж і гадки не маю, що робити перед нею. Ви з Джейсоном цілий день спілкуєтеся з інтернетом, а я ледве зареєстрована на Фейсбуці.

— У тебе є Інстаграм.

— Це інше, — я всміхнулася.

— Не зовсім. Я ж бачу, що тобі не байдуже, що там публікувати. Ти нікого не дуриш. Ти — цифрова дівчинка, Ейпріл, у цифровому світі. Ми всі знаємо, як виступати.

Дякувати богу за прямоту Енді. Звісно, він мав рацію. Я намагалася не паритися соцмережами, і мені справді більше подобалося зависати у мистецьких галереях, ніж у Твіттері. Але я не була настільки

замкнена від того світу, як робила вигляд. Роздратованість майстерно скроєними інтернет-персонами була частиною моєї майстерно скроєної інтернет-персони. Навіть якщо так — думаю, ми обоє знали, що Енді перебільшує, аби довести свою не стовідсоткову правоту.

— Енді, у чому річ насправді?

— Просто, — він глибоко вдихнув, — я думаю, що авторові буде вигідніше, якщо це будеш ти. Я ж, бля, дурко — я знаю, як мене бачать інші. Мене не сприймуть серйозно. А ти у своїх шмотках і зі своїми вилицями виглядаєш як митчиня — так, ніби знаєш, про що говориш. Ти таки *знаєш*, про що говориш, а говориш ти добре, мала. Якщо ж говоритиму я, то перетворю це все на жарт. Плюс — це ти його знайшла, і як на мене, перед камерою маєш бути ти.

На відміну від більшості моїх одногрупників, що випустилися з дипломами дизайнера, я багато думала про витончене мистецтво. Якщо вам цікаво, у чому різниця: високе мистецтво — це те, що існує просто заради існування. Високе мистецтво створене заради мистецтва. Дизайн — це мистецтво, створене для чогось іншого. Це ближче до візуальної інженерії. Я починала вчитися на високому мистецтві, але до кінця першого семестру вирішила, що, можливо, колись захочу мати роботу. Тож я змінила спеціальність на рекламу, де було жахливо, а тоді міняла ще кілька разів, доки не здалась і не пішла на дизайн. Але я все одно витрачала більше часу та енергії на стеження за мистецькою сценою Мангеттену, ніж будь-хто з моїх по-дизайнерськи налаштованих друзів. Частково через це я хотіла залишитися в місті. Може прозвучати тупо, але просте буття двадцяти-з-чимось-річною

дівчиною у Нью-Йорку змушувало мене почуватися важливою. Навіть якщо я не займалася справжнім мистецтвом, я принаймні зводила тут кінці з кінцями, тримаючись подалі від батьківського молокофермового бізнесу.

Зрештою, Енді ніяк не здавався, і я вирішила, що не так вже це й важливо. Тож я протягнула дріт мікрофона під футболкою... Він був досі теплим від тіла Енді. Світло засліплювало мені очі, я ледве бачила об'єктив. Було холодно, трохи вітряно, і ми були самі на тротуарі.

— Ти готова? — спитав він.

— Дай мені той мікрофон, — сказала я, показуючи на відкриту сумку на землі.

— Петличка пише. Він тобі не треба.

Я не зовсім зрозуміла, про що він, але сенс вловила.

— Ні, просто як реквізит... щоб я... взяла у нього коментар?

— А... гаразд... — він передав мені мікрофон.

— Окей, — сказала я.

— Окей, знімаю.